

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

2024-2028

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 205 Лісове господарство
(код та найменування спеціальності)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 20 Аграрні науки та продовольство
(шифр та назва галузі знань)

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Сумського НАУ
«___» _____ 20__ року
(Протокол № _____)

Голова Вченої ради

Ректор

академік НААН України

_____ Володимир ЛАДИКА
Освітньо-професійна програма введена в дію з
«___» _____ 20__ р.

Ректор

академік НААН України

_____ Володимир ЛАДИКА
(наказ № _____ від «___» _____ 20__ р.)

С у м и – 2 0 2 4

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми за спеціальністю
205 «Лісове господарство»
Рівень вищої освіти - Перший (бакалаврський)

Проектна група у складі:

Голова проектної групи,

к. біол. н., професор, завідувач
кафедри садово-паркового та
лісового господарства

_____ / **Тетяна МЕЛЬНИК**

Члени проектної групи:

к. с.-г. н., доцент кафедри
садово-паркового та лісового
господарства

_____ / **Олександр ТОВСТУХА**

к. б.-н., ст. викладач кафедри
садово-паркового та лісового
господарства

_____ / **Світлана ТРОЦЬКА**

здобувач першого
(бакалаврського) рівня вищої
освіти

_____ / **Олександр СИВОКОЗОВ**

Погоджено:

Проректор із
науково-педагогічної
та навчальної роботи

_____ / **Ігор КОВАЛЕНКО**

Завідувач відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

_____ / _____

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року 1556-VII, Постанов Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 30 грудня 2015 р. № 1187, «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 20 грудня 2015 р., Стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 05.12.2018 р. № 1342.

ОПП для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю «Лісове господарство» містить нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, перелік компетентностей випускника; обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; форми атестації здобувачів та вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Рецензії-відгуки стейкхолдерів:

Програма розглянута на засіданні:

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
зі спеціальності 205 «Лісове господарство»
Рівень вищої освіти - Перший (бакалаврський)

1. Загальна інформація

Повна назва вищого навчального закладу	Сумський національний аграрний університет
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр з лісового господарства
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма зі спеціальності 205 «Лісове господарство», освітній ступінь «бакалавр»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Рішення НАЗЯВО про умовну (відкладену) акредитацію
Цикл/рівень	НРК України – рівень 6, FQ - ENEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Сумського національного аграрного університету», затвердженими Вченою радою. Вимоги до попередньої освіти: <ul style="list-style-type: none"> • на базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 11 років – 240 кредитів ЄКТС • на базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 12 років – 180-240 кредитів ЄКТС; • на базі ступеня «молодший бакалавр» СНАУ має право визнати та перезарахувати не більше, ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої ОП. Освітня програма спрямована на забезпечення 150 кредитів ЄКТС загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти.
Мова викладання	Державна (українська)
Термін дії	До 01.07.2027 року

освітньої програми	
Академічні права випусників	Продовження навчання для здобуття другого (магістерського) рівня. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/osvitni-programi/ https://agro.snau.edu.ua/studentu/bakalarvski-programi

2. Мета освітньої програми

Метою освітньо-професійної програми є формування у майбутнього фахівця здатності динамічно поєднувати знання, уміння, комунікативні навички і спроможності з автономною діяльністю та відповідальністю під час вирішення завдань і проблемних питань у галузі лісового господарства стосовно відтворення лісів, вирощування, догляду за лісом, таксації, лісовпорядкування, використання лісових ресурсів та заготівлі деревини, а також виявлення шкідливих комах лісових біоценозів і діагностики збудників хвороб лісу, обмеження їх шкодочинності, виробничо-фінансової діяльності та впровадження інноваційних технологій у професійну діяльність.

3. Характеристика освітньої програми

Предметна область:	
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 «Лісове господарство»
Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення та діяльності: лісові екосистеми, лісове та мисливське господарство</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних вирішувати виробничі питання зі створення, вирощування, догляду, формування лісових насаджень, їх інвентаризації та проектування лісогосподарських заходів, використання лісових ресурсів, заготівлі деревини</p> <p>Теоретичний зміст предметної області:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наукові і соціально-економічні принципи, покладені в основу лісового господарства; - створення, вирощування, формування та оцінювання лісових насаджень, використання корисних властивостей лісів та ресурсів, вплив лісів на суспільство і навколишнє середовище <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові</p>

	<p>методи пізнання, обробки та інтеграції теорії і практики в лісовому господарстві. Сучасні методика досліджень стану лісів, оцінювання лісових ресурсів та біотичної продуктивності, засобами та технологіями створення, вирощування і формування лісових насаджень, використання лісових ресурсів.</p>
	<p>Інструменти та обладнання: машини, механізми та інструменти до технологічних процесів створення, вирощування, догляду, формування лісових насаджень, інвентаризації та використання лісових ресурсів, заготівлі деревини на базі природозберігаючих технологій та екологічної безпеки</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна. Має прикладну орієнтацію. Програма базується на сучасних наукових знаннях про цілі і цінності загальної і прикладної екології, проблеми охорони навколишнього середовища, раціональне використання природних ресурсів, традиційні та інноваційні підходи до їх вирішення, рішення екологічних проблем;</p> <p>Здобувач вищої освіти повинен володіти професійними знаннями, сучасними методиками, засобами та технологіями досліджень у лісовій галузі; інтерпретувати результати досліджень; вести документацію та звітність.</p> <p>Ключові слова: ліси, лісові культури, лісові насадження, садивний матеріал, лісові екосистеми, лісове та мисливське господарство, лісовпорядкування, лісозахист, лісомисливське господарство, лісомеліорація, лісозаготівля, патогенні організми, лісова пожежа.</p>
<p>Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації</p>	<p>Володіння сучасними науковими і соціально-економічними принципами, що лежать в основі лісового господарства з метою створення, вирощування, формування та оцінювання лісових насаджень, використання корисних властивостей лісів та ресурсів, впливу лісів на суспільство і навколишнє середовище</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма передбачає широку екологічну і природоохоронну діяльність, наукові і соціально-економічні принципи, що лежать в основі лісового господарства.</p> <p>Практична складова освітньо-професійної програми</p>

	передбачає проходження навчальних та виробничих практик на передових державних підприємствах лісового господарства, у дендрологічних парках, лісових та декоративних розсадниках, наукових установах, науково-дослідних лабораторіях, підприємствах лісової галузі та за кордоном.
--	--

4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	У відповідності до чинної редакції Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) випускник з професійною кваліфікацією «Бакалавр з лісового господарства» може працевлаштуватися на посади з наступною професійною назвою робіт: 1221.2 Майстер лісу; 1221.2 Помічник лісничого
Подальше навчання	Бакалавр зі спеціальності 205 Лісове господарство має право продовжити навчання в університеті на другому (магістерському) рівні вищої освіти за цією ж спеціальністю (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра) або за іншою спеціальністю (перехресний вступ) та набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

5. Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	активні методи викладання та навчання – здійснюється активне залучення студентів до навчального процесу, відбувається максимальна взаємодія між студентами, студентами і викладачем (Наприклад – ситуаційне дослідження, індивідуальна дослідницька робота, групові проекти, обговорення на заняттях, рольові ігри). Основними перевагами активного методу є: підвищення мотивації в процесі навчання і, як наслідок, високі результати; прийняття нових перспектив, критичне переосмислення існуючих припущень; відкритість по відношенню до результатів навчання; взаємопідтримка і взаємонавчання; заохочення до самостійної роботи і відповідальності до результатів навчання; розвиток загальних комунікативних навичок (прослуховування,
-------------------------------	---

	<p>обговорення, співпраця);</p> <p>пасивні методи викладання та навчання – викладач є основною дійовою особою, що керує ходом заняття, а здобувачі виступають у ролі пасивних слухачів, підпорядкованих директивам викладача. Метод викладання є умовним, адже викладач передбачає певний рівень пізнавальної активності здобувача, який має засвоїти й відтворити матеріал, переданий йому викладачем, текстом підручника тощо. У цьому випадку використовують методи, що вимагають від учнів лише слухати й дивитися (лекція-монолог, читання, пояснення, демонстрування й відтворювальне опитування здобувачів);</p> <p>персоналізоване викладання та навчання (Personalized Learning): індивідуальні заняття, робота з науковими керівниками).</p>
Оцінювання	<p>Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль.</p> <p>Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та поза аудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний контроль, поетапний, модульний, підсумковий контроль у формі письмових, усних екзаменів із співбесідою, комп'ютерного тестування, презентацій, здача звітів та захист лабораторних/практичних, курсових робіт, рефератів як самостійної роботи, проведення дискусій, семінарів.</p>

6. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю зональних природно-кліматичних умов.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні,</p>

	<p>культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.</p> <p>ФК2. Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження.</p> <p>ФК3. Здатність використовувати знання й практичні для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.</p> <p>ФК4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.</p> <p>ФК5. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.</p>

	<p>ФК6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.</p> <p>ФК7. Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.</p> <p>ФК8. Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді.</p> <p>ФК9. Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.</p> <p>ФК10. Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців.</p> <p>ФК11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.</p> <p>ФК12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>
--	--

7. Програмні результати навчання

<p>ПРН 1. Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності та патріотизму.</p> <p>ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовою і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН 5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності</p> <p>ПРН 6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.</p> <p>ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали,</p>
--

організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН 8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.

ПРН 9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.

ПРН 10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.

ПРН 11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.

ПРН 12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.

ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.

ПРН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

ПРН 15. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.

ПРН 16. Організувати результативні та безпечні умови праці.

ПРН17. Співпрацювати з фахівцями інших галузей знань, робити фаховий внесок у колективну роботу в рамках комплексних проектів формування об'єктів лісового господарства.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та базується на наступних принципах: відповідності наукових спеціальностей науково-педагогічних працівників освітнім галузі знань та спеціальності; обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації викладачів; моніторингу рівня наукової активності науково-педагогічних працівників; впровадження результатів стажування та наукової діяльності у освітній процес.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчально-науково-виробнича база у вигляді демонстраційно-навчальних, дослідних і виробничих насаджень, таксаційного майданчика, комп'ютерних

	класів. Наукової, навчальної, методичної літератури та посібників для студентів
<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	Визначені та легітимізовані у відповідних документах відповідає ліцензійним умовам: наявні комп'ютерні класи, оснащені мультимедійним обладнанням, розроблені навчально-методичні комплекси дисциплін за навчальним планом, дистанційна освіта на платформі MOODL

9. Академічна мобільність

<i>Національна кредитна мобільність</i>	На основі двосторонніх договорів про академічну мобільність між СНАУ та закладами вищої освіти України
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою.
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Створені умови для навчання іноземних громадян, які включають підготовку англomовних викладачів, забезпечення обладнанням і устаткуванням, підручниками та посібниками, електронною базою навчально-методичних комплексів, дистанційна освіта на платформі MOODL

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП			
Цикл дисциплін загальної підготовки			
ОК 1	Українська мова та академічне письмо	5,0	іспит
ОК 2	Іноземна мова	5,0	залік, іспит
ОК 3	Історично-філософські студії	5,0	залік, іспит
ОК 4	Безпека праці	5,0	іспит
ОК 5	Громадянська освіта	5,0	залік
ОК 6	Ботаніка	5,0	іспит
ОК 7	Вища математика	5,0	іспит
ОК 8	Геодезія	5,0	іспит
ОК 9	Екології та охорона навколишнього середовища	5,0	іспит
ОК 10	Хімія	5,0	іспит
ОК 11	Інформаційно-комунікативні технології	5,0	залік
ОК 12	Фізіологія рослин	5,0	іспит
Загальний обсяг ОК загальної підготовки		60	
Цикл дисциплін спеціальної (фахової) підготовки			
ОК 13	Біологічна статистика	5,0	іспит
ОК 14	Ґрунтознавство з основами землеробства	5,0	іспит
ОК 15	Механізація виробничих процесів	5,0	залік
ОК 16	Дендрологія	10,0	залік/іспит
ОК 17	Лісознавство	5,0	залік/іспит
ОК 18	Селекція і насінництво	5,0	іспит
ОК 19	Лісова зоологія	5,0	іспит
ОК 20	Фітомеліорація міських систем	5,0	іспит
ОК 21	Лісівництво	5,0	іспит
ОК 22	Лісова таксація	5,0	іспит
ОК 23	Лісова пірологія	5,0	іспит
ОК 24	Лісові культури	10,0	залік/іспит, к.р.
ОК 25	Шкідники і збудники хвороб деревних рослин	5,0	залік
ОК 26	Лісовпорядкування	5,0	залік/іспит
ОК 27	Недеревні продукти лісу	5,0	іспит
ОК 28	Основи менеджменту лісового господарства	5,0	іспит

ОК 29	Основи наукових досліджень	5,0	іспит, к.р.
ОК 30	Мисливствознавство	5,0	іспит
ОК 31	Основи лісоексплуатації	5,0	іспит
ОК 32	Навчальна практика	5,0	залік
ОК 33	Виробнича практика	5,0	д/залік
ОК 34	Кваліфікаційна робота	5,0	захист роботи
Загальний обсяг ОК фахової підготовки		120	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		180	
2. Вибіркові компоненти ОПП (ВНЗ)			
ВК1	Вибіркова компонента	5,0	залік
ВК2	Вибіркова компонента	5,0	залік
ВК3	Вибіркова компонента	5,0	залік
ВК4	Вибіркова компонента	5,0	залік
ВК5	Вибіркова компонента	5,0	залік
ВК6	Вибіркова компонента	5,0	залік
ВК7	Вибіркова компонента	5,0	залік
ВК8	Вибіркова компонента	5,0	залік
ВК9	Вибіркова компонента	5,0	залік
ВК10	Вибіркова компонента	5,0	залік
ВК11	Вибіркова компонента	5,0	залік
ВК12	Вибіркова компонента	5,0	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів		60,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240,0	

Примітка: *Варіативна складова ОПП становить 25 % кредитів ЄКТС, що відповідає дванадцятьом освітнім компонентам, які здобувач обирає з переліку ВК додатку 1

2.2. Структурно-логічна схема послідовності компонентів освітньо-професійної програми представлена в додатку 5

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у сфері лісового господарства, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень і методів лісівництва, лісовідновлення та лісорозведення, лісомисливського господарства та охорони навколишнього середовища.

	<p>У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування.</p> <p>Кваліфікаційна робота оприлюднюється у репозитарії закладу вищої освіти</p> <p>Захист відкритий, перед екзаменаційною комісією та запрошеними й бажаними бути присутніми.</p>
--	---

4. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> .
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> .
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (зі змінами).
4. Закон України «Про захист рослин» (1998) (Із змінами, внесеними згідно із Законом від 17.02.2011 № 3042-VI (3042-17)). – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/180-14>.
5. Закон України «Про карантин рослин» (1993) (Із змінами, внесеними згідно із Законом від 08.12.2015 № 867-VIII (867-19)). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3348-12>.
6. Закон України «Про пестициди і агрохімікати» (1995) (Із змінами, внесеними згідно із Законом від 19.10.2010 № 2608-VI (2608-17)). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/86/95-%D0%B2%D1%80>.
7. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» (1991) (Із змінами, внесеними згідно із Законом від 16.06.2011 № 3530-VI (3530-17); про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації повноважень органів виконавчої влади у сфері екології та природних ресурсів, у тому числі на місцевому рівні // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013. – №46. – С. 640). – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.
8. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення» (1994) (Із змінами, внесеними згідно із Законом від 17.02.2011 № 3038-VI (3038-17)). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>.
9. Регламент (Євросоюз) 2016/2031 Європейського парламенту та Ради від 26 жовтня 2016 року про заходи спрямовані на захист від шкідників рослин, що вносять зміни до Регламентів (Євросоюз) № 228/2013, (Євросоюз) № 625/2014 і (Євросоюз) № 1143/2014 Європейського парламенту та Ради, що скасовує

Директиви Ради 69/464/ЕЕС, 74/647/ЕЕС, 93/85/ЕЕС, 98/57/ЕС, 2000/29/ЕС, 2006/91/ЕС та 2007/33/ЕС.

10. Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266».
11. Наказ Міністерства освіти і науки України від 1 червня 2016 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 р. № 1648) «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».
12. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. – Київ : Вид-во «Соцінформ», 2010

**Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проектної групи):
канд. біол. наук, професор, завідувач
кафедри садово-паркового
та лісового господарства**

Тетяна МЕЛЬНИК

Додаток 1. ПЕРЕЛІК ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

Вибіркові компоненти освітньої програми 2 курс (1 ст) (ВК_1–ВК_4)

Вступ до спеціальності
Дисципліна загально-університетського рівня
Дисципліна загально-університетського рівня
Дисципліна загально-університетського рівня
Дисципліна загально-університетського рівня
Інформаційні технології в лісовому господарстві
Основи біотехнології рослин
Метеорологія

Вибіркові компоненти освітньої програми 3 курс (2 ст) (ВК_5–ВК_8)

Агролісомеліорація
Біологічні основи живлення рослин
Дисципліна загально-університетського рівня
Дисципліна загально-університетського рівня
Дисципліна загально-університетського рівня
Дисципліна загально-університетського рівня
Лісове товарознавство
Рекреаційне лісівництво

Вибіркові компоненти освітньої програми 4 курс (3 ст) (ВК_9–ВК_12)

Лісова сертифікація
Транспорт лісу
Лісопаркове господарство
Основи інтродукції та акліматизації деревних рослин
Основи тепличного господарства
Стандартизація у лісовому господарстві
Історія та культура мисливства
Фітосанітарний контроль лісонасаджень та лісопродукції

Додаток 2. Матриця відповідності визначених ОПШ компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комуні- кація	Автономія та відповідаль- ність
Загальні компетентності				
1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадян-ського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини громадянина в Україні.		*	*	*
2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	*	*	*	*
3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності;		*	*	*
4. Здатність спілкуватися українською мовою як усно, так і письмово;	*	*	*	*
5. Здатність спілкуватися іноземною мовою;	*	*	*	*
6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;	*	*	*	*
7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії;	*	*	*	*
8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;	*		*	
9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;		*	*	*
10. Прагнення до збереження навколишнього середовища	*	*	*	*
11. Створення безпечних умов праці	*	*	*	*
12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	*	*	*	*
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.	*	*	*	*
2. Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження.	*	*	*	*
3. Здатність використовувати знання й практичні для аналізу біологічних явищ і	*	*	*	*

процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.				
4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.	*	*	*	*
5. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.	*	*	*	*
6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.	*	*	*	*
7. Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.	*	*	*	*
8. Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді.	*	*	*	*
9. Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.	*	*	*	*
10. Здатність організувати роботу малих колективів виконавців.	*	*	*	*
11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.	*	*	*	*
12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.	*	*	*	*

Додаток 3. Матриця відповідності визначених ОПШ результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності																								
	Інтегральна	Загальні (ЗК)												Спеціальні (фахові) (ФК)											
	1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ПРН1	+	++	++	++	++	+	+	++	+++	++	+++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++
ПРН2	+	++	++	++	++	+	++	+++	+++	++	++	+	+++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++
ПРН3	+	+	++	++	+++	+++	++	++	+++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++
ПРН4	+	++	++	++	++	+	+	++	++	++	+++	++	++	++	++	++	++	+++	+++	+++	+++	++	++	++	+++
ПРН5	+	++	++	++	++	+	+	++	++	++	+++	++	++	+++	+++	+++	++	++	++	++	++	++	++	++	++
ПРН6	+	++	++	++	++	+	+	++	+++	++	+++	++	++	++	++	++	+++	+++	+++	+++	++	++	++	+++	
ПРН7	+	+	++	++	++	++	++	++	++	+++	++	++	++	+++	+++	++	++	++	+++	+++	++	++	+++	++	
ПРН8	+	++	++	++	++	+	+	++	+++	++	+++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	
ПРН9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+++	+	+	++	++	+++	++	++	++	++	++	++	++	+++	+++
ПРН10	+	+	+	+	++	+	+	++	++	++	+	+	++	++	++	++	++	++	++	++	+++	++	++	+++	++
ПРН11	+	++	++	+	+	+	+	++	++	++	++	++	++	++	+	+	+	++	+	+	+	+	+	++	
ПРН12	+	++	++	+	+	+	+	+	++	++	++	+	++	+++	+++	+++	+++	++	++	++	++	++	++	++	
ПРН13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+++	+++	++	++	++	++	++	+++	++	++	+++	+++
ПРН14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+++	+++	++	+++	+++	+++	+++	+++	++	++	++	+++
ПРН15	+	+	+	+	+	+	+	++	++	+	+	++	++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	+++	++	++	++	++	+++
ПРН16	+	+	+	+	+	+	++	++	+++	++	+++	+++	++	+++	++	+++	+++	+++	+++	+++	++	++	+++	++	+++
ПРН17	+	+	+	+	+++	+	+	++	+	+	+													++	

Примітка: кількість знаків «+» відображає вплив компонента на формування програмного результату навчання. «+++» – цей компонент домінує в програмі ; «++» – цей компонент є достатнім в програмі; «+» – цей компонент не вносить істотного вкладу в програму ; «-» – цей компонент не засвоюється в процесі навчання

Продовження додатку 4

Програмні результати навчання	Компоненти освітньо-професійної програми																	
	Лісознавство	Селекція з основами генетики	Лісова зоологія	Основи озеленення населених місць	Лісівництво	Лісова таксація	Лісова пірологія	Лісові культури	Шкідники і збудники хвороб деревних	Лісовпорядкування	Недеревні продукти лісу	Основи менеджмента	Основи наукових досліджень	Мисливство-знавство	Основи лісоексплуатації	Навчальна практика	Виробнича практика	Кваліфікаційна робота
	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	ОК35	ОК36
ПРН 1																		*
ПРН 2													*				*	*
ПРН 3			*					*			*						*	*
ПРН 4	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 5		*			*				*		*			*		*	*	*
ПРН 6						*	*			*					*	*	*	*
ПРН 7										*		*			*		*	*
ПРН 8	*			*				*		*				*	*	*	*	*
ПРН 9													*			*	*	*
ПРН 10					*	*				*			*	*	*		*	*
ПРН 11										*			*	*	*		*	*
ПРН 12												*					*	*
ПРН 13		*						*									*	*
ПРН 14	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 15	*												*				*	*
ПРН 16							*	*								*	*	*
ПРН 17		*		*							*	*	*	*		*	*	*

Додаток 5. Структурно-логічна схема ОПІ Лісове господарство перший (бакалаврський) рівень

